

	Центральнoукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		Назва дисципліни Мистецьке рукоділля			
		Статус дисципліни обов'язковий компонент (цикл фахової підготовки)			
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка				
Спеціальність	012 Дошкільна освіта				
Освітня програма	Дошкільна освіта				
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти				
Форма навчання	денна				
Курс	1				
Семестр	1,2				
Обсяг дисципліни	Кредити	4,5	Години	135	
	Лекційні			8	
	Практичні/семінарські			42	
	Лабораторні			-	
	Самостійна робота			85	
Семестровий контроль	залік				
Викладач	доктор пед. наук, Котелянець Н.В.				
Контактна інформація	n.v.kotelianets@cuspu.edu.ua				
Кафедра	дошкільної та початкової освіти				
Факультет	педагогіки, психології та мистецтв				
Предмет навчання (Що буде вивчатися)	Психолого-педагогічні основи художньої праці та дизайну. Закономірності та принципи розвитку художньо-творчих здібностей дітей дошкільного віку. Завдання, зміст, форми, методи та методики організації навчання дітей дошкільного віку елементам художньої праці та дизайну в ЗДО.				
Мета (Чому це цікаво/потрібно вивчати)	створити умови для розвитку самореалізації творчої особистості вихователя, який здатних до організації та проведення занять з художньої праці в закладах дошкільної освіти; до створення умов для гармонійного художньо-естетичного розвитку особистості дитини дошкільного віку; оволодіння студентами технологією обробки різних матеріалів, способами конструювання та художньо-декоративного оформлення виробів.				
Компетентності	<p>Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у професійно-педагогічній діяльності, що передбачають застосування теоретичних положень і методів педагогіки, психології та окремих методик навчання й характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>КЗ – 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя</p> <p>КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p>				

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК -1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

СК -2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

СК-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

СК-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

СК-10. Вміння складати індивідуальну програму розвитку та необхідні для навчання дітей з особливими освітніми потребами документи, бути знайомими з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

СК-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку

Програмні результати
(Чому можна навчитися)

ПРН -1. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПРН -3. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.

ПРН -5. Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.

ПРН – 6. Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

ПРН – 7. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

ПРН – 8. Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

ПРН – 10. Бути знайомим з програмою раннього втручання, розуміти можливості опори на нього в подальшій

	<p>роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.</p> <p>ПРН – 12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.</p> <p>ПРН – 18. Володіти технологіями організації розвивального предметно ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.</p>
<p>Зміст дисципліни</p>	<p>Розділ 1. Теоретичні й дидактичні основи художньої праці в ЗДО</p> <p>Тема 1. Роль художньої праці у всебічному розвитку дитини дошкільного віку</p> <p>Тема 2. Психолого – педагогічні умови художньо – конструктивної діяльності дітей дошкільного віку</p> <p>Тема 3. Дидактичні основи роботи з дітьми у галузі художньої праці та художнього конструювання (дизайну)</p> <p>Тема 4. Організаційні засади проведення роботи з художньої праці та дитячого дизайну у закладі дошкільної освіти.</p> <p>Розділ 2. Технології роботи з папером і картоном.</p> <p>Тема 1. Згинання і складання паперу. Оригамі.</p> <p>Тема 2. Розмічання та вимірювання в процесі обробки паперу та картону. Аплікація з паперу.</p> <p>Тема 3. Різання паперу й картону. Витинанки.</p> <p>Тема 4. Плетіння й скручування смужок паперу. Квілінг.</p> <p>Розділ 3. Технології роботи з природним, пластичним та викидним матеріалом.</p> <p>Тема 1. Робота з природним матеріалом. Аплікація з природного матеріалу.</p> <p>Тема 2. Робота з природним матеріалом. Лісова скульптура.</p> <p>Тема 3. Робота з пластичними матеріалами.</p> <p>Тема 4. Виготовлення виробів в техніці пап'є – маше</p> <p>Тема 5. Виготовлення виробів із штучних та викидних матеріалів.</p> <p>Розділ 4. Технології роботи з тканиною та волокнистими матеріалами</p> <p>Тема 1. Робота з нитками та волокнистими матеріалами. Аплікація з ниток.</p> <p>Тема 2. Виготовлення ляльки – мотанки з ниток.</p> <p>Тема 3. Робота з тканиною та текстильними матеріалами</p> <p>Тема 4. Розмітка й розкроювання виробів з тканини. Пошиття м'яких іграшок.</p>
<p>Критерії оцінювання роботи студентів</p>	<p>Особливість виконання практичних завдань полягає у виготовленні виробів в різних техніках, підготовці презентацій про різні техніки декоративно – ужиткового мистецтва, проведенні фрагментів занять до тем, які вивчаються. Кожен студент розробляє конспекти занять та наочність/презентацію тощо. Оцінюється педагогічна майстерність, культура мовлення, логічність і послідовність викладу навчального матеріалу, методична грамотність та якість і доцільність пропонованої наочності до заняття (демонстраційної чи роздаткової). Під час обговорення проведеного заняття, оцінюються і відповіді студентів, які дають методичну оцінку</p>

проведеного фрагменту заняття.

Можливість практикувати свої теоретичні знання, бути в ролі вихователя сприяє формуванню гнучких навичок (**soft skills**): здобувач може відчувати свої сильні та слабкі сторони, почути думку одногрупників, щодо своєї професійної майстерності тощо.

Студенти також виконують письмові й творчі завдання самостійної роботи.

Сумарний бал – 100 балів.

Критерії оцінювання

1. Виконання практичного завдання та його презентація на практичному занятті оцінюється у 3 бали (2 бали – за підготовку та 1 бал за презентацію):

3 бали отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, виявив творчий підхід до його виконання та представлення; під час презентації виказав глибоку обізнаність щодо теми завдання, розуміння сутності досліджуваної проблеми; виявив навички взаємодії з аудиторією, запропонував питання для групового обговорення.

2 бали отримує студент, який виконав завдання не в повному обсязі, стереотипно, але принципово правильно; під час презентації виявив повну обізнаність щодо теми дослідження, але під час обговорення проблемних питань, виявив певну активність, запропонував шляхи пошуку відповідей на проблемні запитання, або виконав завдання у повному обсязі, але не брав участі у презентації результатів.

1 бал студент, який не виконав завдання або виконав його принципово неправильно. Представлені розробки мають ознаки плагіату. У таких випадках студенту надається одна можливість повторного виконання та презентації завдання, але не пізніше наступного практичного заняття. При цьому максимально можлива кількість балів складає 1.

2. Перевірка письмових завдань самостійної роботи передбачає можливість отримати 3 бали. Для їх отримання студент має виконати та надати на перевірку письмові завдання, що входять до блоку самостійної роботи до початку екзаменаційно-залікової сесії.

3 бали отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, виявив творчий підхід до його виконання. Наявний весь перелік необхідних матеріалів, що входять до портфоліо.

2 бали отримує студент, який виконав 50% завдань, з порушенням структури та під час виконання завдання припустився певних помилок; Наочність оформлена відповідно до вимог. Наявний весь перелік необхідних матеріалів, що входять до портфоліо

1 бал отримує студент, який виконав менше половини завдань, з порушенням структури, припустився помилок. В оформленні роботи є помилки. Методичні матеріали портфоліо представлені неповністю.

0 балів отримує студент, який не виконав завдання або виконав його принципово неправильно. В оформленні роботи є певні недоліки. Відсутня наочність, або виконана з порушенням дидактичних вимог. Більша частина методичних матеріалів відсутня.

3. Перевірка творчих завдань самостійної роботи:

5 балів (відмінно) – всі завдання самостійної роботи виконані якісно та в повному обсязі. Досконале знання та розуміння понятійного апарату з тієї чи іншої теми. Технологічна карта оформлена згідно вимог. Наявний весь перелік необхідних матеріалів, що входять до портфоліо.

4-3 бали (добре) – всі завдання самостійної роботи виконані в повному обсязі. Практична робота й технологічна карта оформлені згідно вимог. Наявний весь перелік необхідних матеріалів, що входять до портфоліо.

2-1 бал (задовільно) – загальний зміст роботи недостатньо структурований. У роботі трапляються значні помилки. В оформленні практичної роботи й технологічної карти є помилки. Методичні матеріали портфоліо представлені неповністю.

0 балів (незадовільно) – робота виконана фрагментарно, нашвидку. У роботі наявні грубі помилки. Студент неспроможний відтворити інформацію навчального матеріалу. Наявні грубі фактичні помилки. В оформленні практичної роботи й технологічної карти є певні недоліки. Відсутня наочність, або виконана з порушенням дидактичних вимог. Більша частина методичних матеріалів відсутня.

4.Перевірка практичних завдань самостійної роботи:

2 бали отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання з дотриманням всіх технологічних вимог, виявив творчий підхід до його виконання.

1,5 бали отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання з дотриманням всіх технологічних вимог, але не виявив творчий підхід до його виконання.

1 бал отримує студент, який виконав завдання в повному обсязі, стереотипно, допущені незначні помилки в технології виготовлення виробу.

0,5 балів отримує студент, який виконав завдання не в повному обсязі, стереотипно, допущені значні помилки в технології виготовлення виробу.

0 балів отримує студент, який не виконав завдання або виконав його принципово неправильно.

Політика курсу

Обов'язковою вимогою є відвідування лекційних та практичних занять, виконання самостійних завдань. Практичні завдання мають бути здані вчасно. Якщо студент відсутній на практичному занятті з поважної причини, то він має право доздати роботу на наступному практичному занятті, як тільки повернеться до навчання.

Під час перевірки конспектів занять звертається увага на доброчесність: наявність посилань до використаних інтернет ресурсів (віршовані твори, уривки художніх творів, пальчикова гімнастика, дидактичні ігри тощо). Якщо виявлено плагіат, то така робота не зараховується й студент не має право на повторне виконання завдання.

Індивідуальна траєкторія розвитку студента реалізується шляхом самостійного вибору методів і прийомів організації діяльності дошкільників. У разі надання індивідуального плану навчання – укладається індивідуальний план роботи студента з курсу. Також шляхом здійснення **інформальної освіти**.

Окремі теми (практичні роботи) можуть бути зараховані студенту, якщо він пройшов курс, який відображає основний зміст теми і достатню кількість кредитів/годин, на он-лайн

платформах для освітян (ЕдЕра, Освіторія тощо) і має сертифікат установленого зразка. Тема вебінару, курсу, тренінгу погоджується з викладачем заздалегідь.

Інформаційне забезпечення

1. <http://www.mon.gov.ua/> – сайт Міністерства освіти та науки України.
2. Базовий компонент дошкільної освіти. Режим доступу https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_r_edaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
3. <http://doshkilnyk.in.ua/zhurnal-doshkilnyk-in-ua/> - журнал «Дошкільник».
4. <http://www.intellect-invest.org.ua> – портал сучасних педагогічних ресурсів.
5. <http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського.
6. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О.Сухомлинського <http://www.dnpb.gov.ua/>
7. Наукова бібліотека НПУ імені М.П. Драгоманова – <http://lib.npu.edu.ua/>
8. <https://childdevelop.com.ua/practice/> - «Експерименти та творчість» - проект «Розвиток дитини» пропонує батькам та вихователям підбірку експериментів та вправи для розвитку дитячої творчості.
9. <https://childdevelop.com.ua> – «Розвиток дитини» - проект корисний для усіх сторін освітнього процесу: джерело корисної інформації; поради й завдання, генератор завдань, розміщені на сайті, допомагають виховувати дітей щасливими, розвиненими особистостями

Література для вивчення дисципліни.

1. Ажурний квілінг / Уклад. Я. О. Батій. Харків: Видавництво "Ранок", 2014. 32 с. : іл. (Серія "Альбоми для творчості").
2. Державний Базовий компонент дошкільної освіти в Україні (нова редакція, 2021 р.) URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/novij-bazovij-komponentdoshkilnoyi-osviti-zabezpechit-pidvishennya-yiyiyakosti-ta-vidpovidnistmizhnarodnim-standartam-sergij-shkarlet>
3. Державний стандарт дошкільної освіти: особливості впровадження / Упоряд.: О.Г. Косенчук та ін. Харків: Вид-во «Ранок». 2021. 240 с.
4. Мельник В. М. Мистецтво витинанки та аплікації : навч. посібн. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2006. С. 121-130.
5. Методичні матеріали до лабораторного практикуму навчальної дисципліни «Художня праця та основи дизайну» / уклад. С. І. Матвієнко, Т. Г. Коломоєць, О. В. Лісовець. Ніжин : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 119 с.
6. Мірошко Р. П. Лялька – народна іграшка. Початкове навчання та виховання. 2012. Вип. 6. С. 33–39.
7. Осадчий В. В., Малякова І. А. Основи теорії методики дизайну: навчальний посібник. Кременчук: Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського, 2020. 97 с.
8. Половіна О. Дитина у світі мистецтва. Впроваджуємо Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція). Дошкільне виховання. 2021. № 2. С. 3-9.
9. Половіна О. Особливості змісту освітнього напрямку «Дитина у світі мистецтва» / у зб. «Державний стандарт дошкільної освіти: особливості впровадження» / Упоряд.: О. Г. Косенчук та ін. Харків: Вид-во «Ранок». 2021. С. 45-49.

10. Художня праця та основи дизайну : навч. посіб. / С. І. Матвієнко. Ніжин :Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2016. 201 с.

11. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка. К.: Академвидав, 2006. 456с.

12.Котелянець Ю.С. Художня праця: альбом для дітей старшого дошкільного віку./ О.В.Агеєва, Ю.С. Котелянець. Київ, Видавничий дім «Освіта», 2013, 96 с.

13. Котелянець Ю.С. Казкові пригоди: альбом для розвитку мистецьких здібностей дітей 4-5 років. / О.В.Агеєва, Ю.С. Котелянець. Київ,Видавничий дім «Освіта», 2015, 64 с.

14. Котелянець Ю.С. Майстерня чарівників. Альбом з художньої праці для дітей старшого дошкільного віку (осінь-зима). / О.В.Агеєва, Ю.С.Котелянець. Київ:УОВЦ «Оріон»,2019. 64с.

15. Котелянець Ю.С. Майстерня чарівників. Альбом з художньої праці для дітей старшого дошкільного віку (весна-літо). / О.В.Агеєва, Ю.С. Котелянець. Київ:УОВЦ «Оріон»,2019. 64с.

16.Котелянець Н.В., Котелянець Ю.С. Практикум і методичні рекомендації до самостійної роботи з навчальних дисциплін «Мистецьке рукоділля», «Художня праця та основи дизайну»: Методичний посібник. 2024. 126 с.

Матеріально-технічне забезпечення

Аудиторія теоретичного навчання, ноутбук, смартфон, наукова та методична література, презентаційні матеріали, альбоми з художньої праці для закладів дошкільної освіти.